

historisk med Tiden, er den Oversigt, der er givet over Resultaterne af Ørsteds Deltagelse i Lovgivningen. Som teoretisk Jurist hyldes han selvfølgelig paa det varmeste af Forfatteren: »Han er fremdeles vor Lærer i Kraft af sine Tankers Styrke og Sikkerhed, sin Forms Klarhed og Jævnhed«. Som Statsmand og Politiker er han derimod ikke i nogen særlig Grad Genstand for Vurdering i dette Skrift, der derved mindre kommer ind paa at vise Begrænsningen af hans Storhed. Den Saglighed, der udmærkede Ørsted som Embedsmand og Jurist, blev hans Svaghed, hvor han stod over for de egentlig politiske Problemer og over for de politiske Lidenskaber af det være sig socialt eller nationalt Udspring; det var ikke nogen karaktermæssig Svaghed, der her var ham i Vejen. Paa disse Spørgsmaal kommer Forfatteren imidlertid ikke ind, men nøjes væsentlig med at behandle de videnskabelige og juridisk-administrative Sider af Ørsteds Virksomhed; Resultatet er blevet en meget værdifuld og brugbar Oversigt. (I Parentes skal tilføjes, at Udtrykket »Forretningsmand« ikke, som Forfatteren (S. 90) synes at antage, er en Betegnelse, Ørsted af mere tilfældige Grunde har brugt om sig selv, men ganske svarer til den daværende almindelige Sprogbrug, hvor Talen var om Mænd i overordnet praktisk Statstjeneste).

Hans Jensen.

I Anledning af, at der 1932 var forløbet 400 Aar, siden Frederik I ved Gavebrev af 17. Novbr. 1532 bortskænkede Horsens Graabrødreklosters Bygninger til Brug bl. a. for en latinsk Skole, har Skolens nuværende Rektor Cl. Clausen udsendt en Fremstilling af dens Historie med Titlen: *Horsens Statsskole 1532—1932*. Fremkomsten af et saadant Arbejde maa siges at være vel begrundet, idet det er over 80 Aar siden den forrige Skildring af Skolens Historie (ved C. F. W. Bendz) udkom (1848). Det kan ikke nægtes, at der er nedlagt et ikke helt ringe Arbejde i den foreliggende Bog. Den almindelige skolehistoriske Litteratur er flittigt blevet raadspurgt, omend enkelte nyere Ting som f. Eks. Georg Bruuns Undersøgelser om Ferlen er blevet oversat, og Skolens Arkiv (i Landsarkivet i Viborg) er blevet stærkt benyttet. Det er derved lykkedes at fremdrage en Del Stof ikke blot af speciel, men ogsaa af videre skolehistorisk Betydning. Nævnes kan saaledes Rektor Erik Bredals Timeplan fra ca. 1707, dobbelt vigtig, da den hidrører fra en Periode, der ikke er særlig rig paa Kilder til Oplysning om Undervisningens Tilstand, endvidere forskellige Breve, der belyser Ove Høegh Guldbergs Tilknytning til

den Skole, hvorfra han selv var udgaaet. Ikke desto mindre lider Bogen af alvorlige, stærkt iøjnefaldende Svagheder, og man mærker helt igennem, at Forf. hverken er Historiker eller Stilist. Foruden Skrøbeligheder i det historiske Apparat er navnlig Mangel paa Fasthed i Komposition og Fremstillingsform i høj Grad følelig. Bogen er alt for meget blot en ret tilfældig Ophobning af Stof, stort og smaat er blandet mellem hinanden, og man faar ikke noget Helhedsbillede hverken af Tider eller Personligheder. Dette skyldes naturligvis for en væsentlig Del, at Forf. — som han siger i Fortalen — »ikke har set det som min Opgave af de spredte Træk at give en samlet Karakteristik af hver enkelt [Rektor]«. Følgen heraf er blandt andet blevet, at saa interessante Skolemænd som J. H. Tauber og Oluf Worm aldeles ikke er kommet til at træde frem i det Lys, de har Krav paa. Noget lignende gælder de pædagogiske Retninger, der danner Baggrunden for den almindelige Udvikling. Saaledes faar man kun et højst afsvækket Indtryk af, hvad den nyhumanistiske Bevægelse fra Göttingen har betydet for Omformningen af det højere Skolevæsen ved Overgangen til det 19. Aarhundrede. Særlig grelt virker Manglen paa fast Komposition under Behandlingen af den nyere Tid, hvor Skildringen af de enkelte Rektors Indsats gennembrydes af en Række Beretninger af tidligere Disciple om deres Skoleminder. Der er ganske vist paa denne Maade fremdraget flere interessante Smaatræk, men gennemgaaende er disse Erindringer ikke betydelige og bidrager blot til at gøre Helhedsindtrykket endnu mere splittet og uensartet.

Bjørn Kornerup.

I andet Bind af *Christian Molbech og Sorø* (1933) har Olaf Carlsen — væsentlig paa Grundlag af utrykt Materiale — fortsat sin Skildring af Molbechs Forhold til Sorø efter det gamle Akademis Brand 1813 og indtil 1822. Med Interesse følger man Fremstillingen af Molbechs trofaste Vedhængen ved sin Hjemegn og af hans Arbejde for selv at blive ansat i en for ham passende Stilling som Lektor og Bibliotekar ved det genoprettede Akademi. Bogens sidste Afsnit handler om den sørgelige Indflydelse, Akademiets Genoprettelse fik paa Molbechs Fædrenehjem, idet hans Fader, J. C. Molbech, den sidste tilbageblevne af det gamle Akademis Professorer, paa lidet hensynsfuld Maade blev fordrevet fra den Embedsbolig, hvori han i over 35 Aar havde haft til Huse. Carlsens Fremstilling af denne Sag indeholder adskillige mærkelige Enkeltheder, der ikke kaster noget flatterende